

Mera Bach i bröllopsmusiken

MUSIKEN VID VIGSLAR i kyrkorna ger ofta upphov till diskussion mellan organist och brudpar. En seg tradition bidrar till att hålla ämnet ständigt aktuellt. Södermans Bröllopsmarsch ur Ulfåsa och Mendelssohns Midsommarnattsdröm tycks vara outslitliga följeslagare på kyrkogången.

Trots ivrigt studium av tidningarnas bröllopsnotiser har jag inte funnit något musikstycke, som tål jämförelse med dem i popularitet. Högst upp på listan ligger emellertid brudkören ur Lohengrin, Hyllningsmarschen ur Jorsalafar och — på senare tid — Jeremiah Clarkes Trumpet Voluntary.

Inte heller solosångarens repertoar är så omväxlande. Han klarar sig i regel med fyra—fem sånger med När björkarna susa i toppen och Beethovens lovsång som extra högtidligt inslag.

Flera kyrkomusiker är djärva nog att neka spela det som de anser

okyrkligt och föreslår i stället något stycke, som bättre går samman med vigselaktens karaktär av gudstjänst. Inte alltid blir de förstådda. En organist måste ofta ta säkert armstöd hos Johan Sebastiean Bach för att kunna stå emot, när någon bönar om När björkarna susa.

#

SYNAR MAN NÄRMARE allmänhetens inställning till förrättningsmusiken i allmänhet — den må gälla antingen vigsel eller jordfästning — finner man snart nog, att det inte är musikaliska hänsyn som bestämmer valet. Några har känsliga minnen förbundna med vissa bröllopslåtar och vill till varje pris höra dem, andra tror att titeln Bröllopsmarsch på ett stycke gör det lämpligt även vid den mest högtidliga kyrkvigsel. Om Södermans musik till bröllopet på Ulfåsa hetat Svensk sommarrapsodi eller något liknande, skulle den säkerligen inte

nått den folkliga popularitetens höjder — hur svensk och romantisk musiken än är. Samma är förhållandet med Mendelssohns allbekanta marsch ur En midsommarnattsdröm.

Jag är säker på att om någon smart nottryckare försett t.ex. Bachs Fantasia i C-dur med titeln "Bröllopsmusik ur Armand och Exodica" och fått en populär kyrkoorganist att träget föreslå den vid vigslar, skulle den ha kommit till flitig användning. Detsamma gäller det ståtliga Preludium i Ess-dur. Det spelas emellertid ändå ganska ofta vid högtidliga vigslar.

Folk tror att Bach är tråkig och att han därför inte duger att spela in glädje i unga hjärtan. Här duger endast musik med "fest" eller "bröllop" i titeln. Den trägne bachspelaren skulle dock — enligt min mening — kunna plocka fram ett oändligt antal musikstycken, karakteriserade av överdådig glädje och livslust. Få komponister är så

evigt vitala som just Bach, men trots detta envisas folk med att tala om "tråkig musik" i samband med thomaskantorn.

Gounod lyckades med underverket att förvandla ett preludium ur Wohltemperiertes Klavier till en romantisk Ave Maria, men här är det väl texten — känslomässigt förbunden med Schuberts sång med samma titel — som bidragit till populariteten.

#

DET FINNS OÄNDLIGT mycket att göra för dem som vill leda allmänheten till en rätt kunskap om och en riktig känsla för bröllopsmusiken. Diakonistyrelsens förslag, inspirerat av kyrkomusikernas förrättningsmusikkommitté, bidrog för ett par år sedan till upplysningen genom att låta spela in ett par LP-plattor med lämplig musik för vigsel. Den ödmjuka sökaren efter lämplig musik för dylika sammanhang torde finna goda uppslag med

ledning av dessa inspelningar. Men om folkets musikhåg i fråga om t.ex. bröllopsmusik skall vändas från Söderman och Grieg till Bach och Händel krävs nog en grundligare upplysning än den som kan förmedlas via en grammofonplatta. Skulle inte konfirmandundervisningen också kunna inrymma något om musiken vid kyrkliga förrättningar? I denna tid, då så mycket sker på kyrkomusikens område, är det väl bara naturligt, att allmänheten får grundliga informationer i ämnet. I många fall blir det väl ett arbete på lång sikt, om man avser att hos åhöraren skärpa sinnet för musikalisk kvalitet och stilkänsla. Om vigselakten skall avse en "varaktig förening" bör den väl också ledsagas av en musik, som är skrivet under evighetsperspektiv och inte bär dagsländans karaktär.

Det som här skrivits om musiken vid vigslar kan också tillämpas på jordfästningar. Även här råder ju stor smakförvirring, och man vill därför gärna hoppas på en förbättring.

Aron Hallenberg

...an överlåter alltför ofta åt organisten att välja lämplig musik vid vigselförrättningarna.